

opusdei.org

«Neboj sa, maličké stádo»: Evanjelizovať v dobe zmien (I)

Je čas zmeniť pohľad — prejsť od nostalgie k odvahe, od viery v obrannom postoji k viere, ktorá s dôverou ponúka víziu sveta a života. 18. kapitola zo série „Boj, blízkosť, poslanie“.

25.10.2025

Skupina prieskumníkov, otužených rokmi v púšti, sa vydáva do krajín, aké ešte nikdy nevideli. Kráčajú cez

pahorky a zelené údolia; nachádzajú strapce hrozna, ktoré musia niest' dvaja, a figy, ktoré by zatienili hociktorý orientálny trh (porov. Nm 13,17–24). Napĺňa ich nadšenie, takmer eufória, keď konečne vidia tú dlho očakávanú zem: zeleň, život, obrovské plody. Ich srdce sa plní úžasom; nádej sa stáva konkrétnou, hmatateľnou. Dotýkajú sa prstami sveta, ktorý im ponúka všetko, na čo celé roky čakali. Ale spolu s tým prísľubom sa mieša aj úzkosť: túto zem bude treba dobyť. A vo vzduchu visí čosi nepriateľské.

Prieskumníci v krajine obrov

V diaľke sa rysujú opevnené mestá. Zblízka prieskumníci zistia, že obyvatelia sú vysokí ako duby — skutoční obri! Niektorí zabúdajú na Božiu silu a rozsievajú burinu pesimizmu. Zrazu sa ľud začína obzerať za mannou z púšte... Ich nadšenie sa rozplynie ako rosa pri

prvom slnečnom lúči. Ovzdušie sa napína medzi tými, čo chcú všetko nechať a vrátiť sa do Egypta, a tými, čo majú ešte iskru v očiach a dobyvateľského ducha — pár „bláznov“, úprimne povedané. Zem je krásna, áno, ale úloha sa zdá byť obrovská v každom zmysle. Rastie vedomie, že na to nemajú; otriasa sa istota, o ktorú sa opierali. Srdce sa zmieta medzi dôverou a pokušením utiecť, medzi túžbou riskovať a strachom zničenia. Alternatíva je jasná: buď vstúpiť do kontaktu, alebo sa naveky zabarikádovať v púšti.

Ľud zostane uväznený v tejto voľbe celé desaťročia. V jadre ich brzdí nedostatok dôvery v Boha. Stále im znie v ušiach tá časť správy prieskumníkov: „Ba aj obrov sme tam videli, Enakových synov z rodu obrov. Popri nich sme sa zdali ako kobyľky“ (Nm 13,34)! Ochrnutí strachom z nových výziev takmer všetci zostarnú. Len niekoľkým

„bláznom“ — Kálebovi z Júdovho kmeňa a Jozuemu z Efrajimovho — bude dopriate prežiť skúšku času. Nie sú najväčší ani najodvážnejší, ale vedia, že víťazstvo nezávisí od ich síl ani od zbroje, ale od živého Boha, ktorý kráča uprostred nich.

O štyridsať rokov neskôr, po dlhom období očisťovania kolísavej nádeje, stojí ľud znovu pred bránami zaslúbenej zeme. Stále sú prítomní Kaleb a Jozue, vodca, ktorý dôveroval Bohu a ktorý zavedie obnovený ľud za Jordán. Pohýňajú ich slová, ktoré Pán vyriekol Mojžišovými ústami: „Vyvoľ si život“ (Dt 30,19). Boh im hovorí — a hovorí aj každému z nás: „Pozri, stvoril som ťa, aby si žil, aby si bol šťastný... Vyberieš si ma? Zvolíš si život?“ To je to, čo objavili a čo si zvolili „malí“: vedia, že všetka nekonečná túžba po živote, ktorú nosia v sebe, má svoj prameň a cieľ v Bohu. A nechcú nič iné. Pochopili, že uspieť v živote, dosiahnuť svoj život,

znamená dovoliť, aby ich zaliala Božia láska, a potom ju štedro rozdávať.^[1]

Predsa však zostáva zásadný aspekt, ktorý Židia zhromaždení okolo Jozueho ešte nemôžu pochopiť. Chýba im kľúč na správny výklad vstupu do zaslúbenej zeme. Uprostred vlastného príbehu vyhnanstva a oslobodenia nevedia pochopiť jeho hlbší význam. Ešte nechápu svoju úlohu v dejinách spásy. Zatiaľ sú zameraní na dobytie, na boj: snívajú o ohromujúcom víťazstve, ktoré ospevuje celá kniha Jozue. Ide o to postaviť sa a zvíťaziť, čeliť silou — hoci skromnou — a kultúrou — ktorá je ešte chabá — proti národom pred nimi. Ide o vojenské a kultúrne dobývanie, o využitie zbraní, ktoré majú k dispozícii.

V skutočnosti sa ľudu, ktorý s Jozuem vstupuje do zaslúbenej zeme, len s

velkými ťažkosťami podarí preraziť medzi tými národmi. Hoci sa drží svojich koreňov, naučí sa nadväzovať vzťahy s inými národmi. A postupne začne chápať, že jeho úloha medzi nimi nie je vládnuť. Kľúč k tomu mu Pán bude dávať prostredníctvom prorokov: „Ustanovím ťa za svetlo pohanom, aby si bol mojou spásou až do končín zeme“ (Iz 49,6)!

Boli povolaní, aby ožiarili! A preto nezáležalo na ich počte, ani na ich výnimočnosti, ani na kultúrnom zázemí, ktoré mali. Nebol problém čeliť neznámym krajinám či národom obrov. Svetlo, ktoré niesli, bolo svetlo Boha, ktorý sa rozhodol prebývať medzi nimi ako „Knieža pokoja“ (Iz 9,5). Ožiarili národy pokojom, ktorý svet nemôže dať (porov. Lk 10,5–6; Jn 14,27) — „pokojom zmŕtvychvstalého Krista, pokojom odzbrojeným a odzbrojujúcim, pokorným a vytrvalým“^[2].

Vstúpiť do kontaktu

„Moderný apoštol“^[3] sa môže cítiť ako jeden z tých malých prieskumníkov v svete obrov. Prieskumníkov, ktorí by chceli vniesť do srdca sveta archu zmluvy, ktorá osvieti všetky národy.

„Synovia svetla, bratia svetla — to sme my. Nosiči jedinečného plameňa - schopného osvetliť pozemské cesty duší - jediného jasu, v ktorom sa nikdy nemôže objaviť temnota, prítomie ani tieň“^[4].

Podobne ako ľud, ktorý sprevádzal Jozueho, aj my by sme chceli nájsť dôveru, aby sme prešli z púšte do zeme, ktorú zdieľame s veľmi rozličnými ľuďmi. Pretože práve toto ponorenie medzi nich nám umožní stať sa svetlom pre národy. Aby sa to podarilo, treba však najprv urobiť ten veľký krok, ktorý púštny ľud kedysi neurobil: treba sa rozhodnúť vstúpiť do kontaktu. My — vyvolený ľud — ale plne si vedomí svojej

maličkosti a nedostatočnosti; a oni — tí ostatní, ktorí sú skutočným dôvodom, prečo si nás Pán vyvolil. Tí druhí, ktorí sa niekedy zdajú byť obrami a môžu pôsobiť tak odlišne, ale v hĺbke srdca sú ako my. Niektorí z nich ešte nepoznajú živého a pravého Boha alebo majú o ňom mylnú predstavu. A potrebujú nás, pretože napriek tomu, že žijú v bohatej zemi, často trpia a majú ťažký život.

V každom prípade, „nie je pravda, že všetci dnešní ľudia — všeobecne a úplne všetci— sú uzavretí alebo ľahostajní voči tomu, čo kresťanská viera učí o ľudskom osude a bytí. Nie je pravda, že súčasní ľudia sa zaoberajú výlučne pozemskými záležitosťami, a nemajú záujem pozdvihnúť svoj zrak k nebu. Hoci sa vždy nájdú isté uzavreté ideológie a ľudia, ktorí ich udržiavajú, aj v súčasnosti sme svedkami veľkých túžob i obyčajných prízemností,

hrdinstiev a zbabelostí, nádejí a sklamaní; ľudia, ktorí snívajú o novom, spravodlivejšom a ľudskejšom svete, ako aj iní, ktorí — možno sklamaní krachom svojich prvotných ideálov — sa uchýľujú k sebecku a hľadajú len svoj vlastný pokoj, alebo zotrávajú hlboko vo svojom omyle“^[5].

Ako im vyjsť v ústrety? Ako sa rozhodnúť nielen vstúpiť do kontaktu, ale aj zotrvať v trvalom dialógu s mnohými ľuďmi, ktorých stretávame na ceste života?

Na mnohých miestach sveta je zrejmé, že kresťania sa stali „maličkým stádom“ (Lk 12,32), tak ako boli naši prví bratia vo viere. Samozrejme, občas s radosťou čítame povzbudzujúce správy — napríklad o raste počtu pokrstených dospelých v niektorých krajinách, o náraste kňazských povolaní na iných kontinentoch; potešuje nás aj pohľad

na množstvo mladých, ktorí slávia jubileum spolu s pápežom. To všetko nás naplňuje radosťou, ale nemení to fakt, že na mnohých miestach zostávame menšinou, niekedy umlčanou kultúrou, ktorá často nerozumie kresťanskej viere.

Generácie sa menia a odovzdávanie viery sa stáva ťažším. Je pochopiteľný zmätok mnohých rodičov, ktorí — napriek úsiliu — nedokázali odovzdať kresťanský život svojim deťom. Často sa o to pokúšali podľa vzoru svojich rodičov. Tentoraz to však nezafungovalo. Niečo sa pokazilo. Medzi viacerými faktormi, ktoré stoja na koreňoch tohto javu, je aj ten, že kontext sa radikálne zmenil a vyžaduje niečo iné.

Benedikt XVI. vysvetľoval, že „zatiaľ čo v minulosti bolo možné považovať kultúrny kontext za jednoliaty a naďalej odkazujúci na obsahy viery a ňou inšpirované hodnoty, dnes sa vo veľkých oblastiach spoločnosti zdá,

že z dôvodu hlbokej krízy viery, ktorá postihla mnohých ľudí, to už tak nie je“^[6]. Už roky predtým to s veľkou jasnozrivosťou ohlásil aj ctihodný Fulton Sheen pred ohromeným publikom: „Nachádzame sa na konci kresťanstva. Nie kresťanstva ako viery, nie Cirkvi, ale kresťanskej civilizácie. A čo rozumieme pod kresťanstvom ako civilizáciou? Kresťanstvo ako hospodársky, politický a spoločenský život inšpirovaný kresťanskými zásadami. To sa končí, vidíme ho zomierať.“ No dodal: „Toto sú veľké a nádherné dni na to, aby sme žili (...). Nie je to pochmúrny obraz; je to len momentka Cirkvi uprostred rastúceho odporu sveta. Preto žite svoje životy s plným vedomím tejto hodiny skúšky a opierajte sa o Kristovo Srdce.“^[7]

**Viera, ktorá hľadá tisíc spôsobov,
ako sa prejaviť**

A teda čo teraz? Teraz je čas zmeniť pohľad – prejsť od nostalgie k odvahe, od viery, ktorá sa bráni, k viere, ktorá s dôverou ponúka víziu sveta a života. Tvárami v tvár svetu takému plnému prísľubov, ale zároveň zdanlivo zaplnenému obrami — technologickými, finančnými, kultúrnymi, mediálnymi — sme povolaní dôverovať Bohu a urobiť rozhodnutie. Môžeme idealizovať s nostalgiou „staré dobré časy“ – je také ľahké myslieť si, že kedysi bolo všetko jednoduchšie... No okrem toho, že to tak nebolo vždy a všade, takýto pohľad apoštola paralyzuje: zostáva stáť s obavou pred týmto post-kresťanským svetom a čaká, že sa sám od seba zmení k lepšiemu. Dôvera v Boha nás však vedie pozeráť dopredu a s mladíckym úžasom čeliť svetu, ktorý má často oveľa viac z predkresťanského sveta, pretože musí znovu objaviť novotu Krista.

„Ktože je tá, čo vychádza sťa zornica, krásna ako mesiac, jasná ako slnko, strašná jak šíky pod zástavami“ (Pies 6,10)? V tomto biblickom úryvku svätý Gregor Veľký rozpoznáva Cirkev ako pravý úsvit sveta – úsvit, ktorý je ešte na ceste až do konca čias. Nový deň neleží za nami, ale pred nami: „Tí, ktorí v tomto živote nasledujú pravdu, sú ako svitanie, pretože čiastočne už konajú podľa svetla, ale čiastočne v sebe ešte zachovávajú zvyšky temnoty (...). Svätá Cirkev vyvolených bude plným dňom, keď už v nej nebude ani tieňa hriechu“^[8].

Toto videnie, ktorý nie je len pekným uhlom pohľadu, nám umožňuje naplniť sa nádejou a prijať výzvu, ktorú nám už svätý Ján Pavol II. predložil, keď začal hovoriť o „novej evanjelizácii“^[9] – o obnovenom apoštolskom pôsobení, ktoré si čoraz viac vyžaduje osobnú iniciatívu a tvorivosť. Ak je pravda, že dnes

Cirkev už nemôže počítať s priaznivým vetrom dominantnej kultúry, s „duchom doby“, má však stále vietor oveľa mocnejší — Ducha pravdy, ktorý nás aj v tejto novej ére apoštolskej misie bude učiť a pripomínať nám všetko (porov. Jn 14,26), aby sme mohli všade prinášať obnovujúcu životnú silu evanjelia.

Dnes môžeme opäť na vlastnej koži – v našej číselnej i osobnej krehkosti – zakúšať Pavlovu skúsenosť: „Tento poklad nosíme v hlinených nádobách“ (2 Kor 4,7). A možno práve teraz, v tomto čase skúšky, nás Boh pozýva k postoju viac misijnému, tvorivému, osobnému – podobne ako apoštolov a prvých učeníkov. S vierou, ktorá sa neobmedzuje len na obranu, ale hľadá tisíc spôsobov, ako sa prejaviť. „Hnaní silou nádeje (...) znovu objavíme svet krásny a radostný, taký nádherný a čistý, aký vyšiel z Božích rúk; a ak sa naučíme ľutovať svoje

hriechy, s rovnakou krásou ho znovu navrátíme jemu.“^[10]

* * *

„Neboj sa, maličké stádo, lebo vášmu Otcovi sa zapáčilo dať vám kráľovstvo“ (Lk 12,32). Takto Ježiš povzbudzoval malú skupinku učeníkov, zmätených a plných pochybností, ktorí ho obklopovali. A hovorí to aj nám dnes. Keď je viera živá, je nákazlivá. A práve táto životná sila ju robí trvácnu. Prví kresťania nemali moc, ani štruktúry, ani početnú silu. No napriek tomu – jeden po druhom, s ohňom Krista, ktorý nosili v srdci^[11] – premieňali srdcia mnohých. Dnešní kresťania sme povolaní znovu žiť Ježišovo podobenstvo, ktoré tak výstižne opisuje Cirkev prvých generácií: kvások je malý, ale prekvasí celé cesto (porov. Mt 13,33).

---

[1] «Boj, blízkost', poslanie (1): Vyvol' si život», opusdei.org.

[2] Prvý pozdrav Svätého Otca Leva XIV, 8-05-2025.

[3] Sv. Josemaría, *Cesta*, č. 335.

[4] Sv. Josemaría, *List° 6*, č. 3.

[5] Sv. Josemaría, *Íst' s Kristom*, č. 132. Porov. Taktiež F. Ocáriz, *Pastoračný list*, 14-02-2017, č. 1.

[6] Benedikt XVI, *Apoštolský list Porta fidei*, č. 2.

[7] Citované v *De la cristiandad a la misión apostólica* [Preklad: Od kresťanstva k apoštolskej misii], Universidad de Mary, Rialp, Madrid, 2025, s. 30.

[8] Sv. Gregor Velký, *Tratados morales sobre Job 29,2-4* (PL 76, 478-480).

[9] Svätý Ján Pavol II. po prvýkrát použil tento výraz v kázni v Poľsku 9.

júna 1979 a opäť ho použil v programovej podobe na Haiti 9. marca 1983; pri tej príležitosti hovoril o „novej evanjelizácii. Novej vo svojej horlivosti, vo svojich metódach, vo svojom vyjadrovaní». Porov. taktiež *Christifideles laici* (1988), čč. 34-35, *Redemptoris Missio* (1990) čč. 33-34 a *Novo millennio ineunte* (2001) č. 40.

^[10] Sv. Josemaría, *Boží Priatelja*, č. 219.

^[11] Porov. *Cesta*, č. 1.

Lorenzo De Vittori